ผลของสมุนไพรลูกใต้ใบต่อสมรรถภาพการผลิตและการป้องกันโรคนิวคาสเซิลในไก่

หทัยรัตน์ พลายมาศ จิโรจ ศศิปรียจันทร์ สุวรรณา กิจภากรณ์ ศักดิ์ชัย โตภาณุรักษ์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทกัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 2 การทดลอง การทดลองที่ 1 ศึกษาถึงผลของสมุนไพรลูกใต้ใบ ต่อสมรรถภาพการผลิต ใช้ไก่เนื้อ อายุ 1 วัน จำนวน 640 ตัว แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 4 ซ้ำ ๆ ละ 40 ตัว แต่ละกลุ่มได้รับอาหารที่มีสมุนไพรลูกใต้ใบในระดับ 0 0.4 0.8 % และยาปฏิชีวนะ ตามลำดับ จากผลการทดลองไม่พบความแตกต่างของน้ำหนักตัวไก่ที่เพิ่มขึ้น น้ำหนักเฉลี่ยต่อตัว ปริมาณอาหาร ที่กิน ประสิทธิภาพการใช้อาหารและอัดราการตาย การทดลองที่ 2 ศึกษาถึงผลของสมุนไพรลูกใต้ใบในการป้องกันโรกนิวกาสเซิล ใช้ไก่ไข่อายุ 1 วัน จำนวน 180 ตัว แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 30 ตัว กลุ่มที่ 1-3 จะได้รับวัคซีนเมื่ออายุ 5 สัปดาห์ และอาหารที่มีสมุนไพรลูกใต้ใบระดับ 0 0.4 0.8 % ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ 4-6 ไม่ได้รับวัคซีนแต่ได้รับอาหารเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1-3 ตามลำดับ ไก่ทั้งหมด ได้รับเชื้อไวรัสนิวกาสเซิลเมื่ออายุ 8 สัปดาห์ เจาะเลือดตรวจแอนติบอดี้ต่อไวรัสนิวกาสเซิลเมื่ออายุ 5 7 8 และ 11 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า ไก่กลุ่มที่ได้รับวัคซีนและอาหารที่มีสมุนไพรในระดับ 0.8 % มีระดับแอนติบอดี้สูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) เมื่ออายุ 7 สัปดาห์ และเมื่ออายุ 8 สัปดาห์ พบว่าไก่กลุ่มที่ได้รับวัคซีนแต่ไม่ได้รับสมุนไพรมีระดับแอนติบอดี้ทำกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) ส่วนไก่ที่ไม่ได้รับวัคซีนไม่พบการเพิ่มขึ้นของระดับแอนติบอดี้ ภายหลัง ใก่ได้รับเชื้อไวรัสนิวกาสเซิล ไก่ที่ได้รับวัคซีนทั้ง 3 กลุ่มมีอัตราการตายไม่แตกต่างกัน ส่วนไก่กลุ่มที่ 4-6 ซึ่งไม่ได้รับวัคซีน มีอัตราการตาย 100 100 และ 96.67 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ลูกใต้ใบ สมรรถภาพการผลิต นิวคาสเซิล ไก่ ไก่เนื้อ

Effects of *Phyllantus amarus* Schum. & Thonn. on growth performance and Newcastle disease protection in chickens.

Hatairat Plaimast, Jiroj Sasipreeyajan, Suwanna Kijparkorn and Sakchai Topanurak
Faculty of Veterinary Science, Chulalongkorn University

Abstract

Two experiments were conducted in order to study the effects of Phyllantus amarus Schum&Thonn. on growth performance and Newcastle disease (ND) protection in chickens. In experiment 1, the effects of Phyllantus amarus Schum&Thonn. on growth performance were studied by adding Phyllantus amarus Schum&Thonn. 0, 0.4 and 0.8 % compared to Avilamycin in feed. Six hundred and forty day old broilers were randomly divided into 4 groups, 4 replicates of each. There were no significant differences in body weight gain, average body weight, feed intake, feed conversion ratio and mortality. In experiment 2, the effect of Phyllantus amarus Schum&Thonn. on ND protection in layer-type chickens was studied. One hundred eighty birds were divided into 6 groups, 30 birds of each. Phyllantus amarus Schum&Thonn.was adding in feed at the ration of 0, 0.4 and 0.8 % for birds of groups 1, 2 and 3, respectively. These 3 groups of bird received ND vaccine at 5-week-old. The same manner of Phyllantus amarus Schum&Thonn, adding in feed were also provided for birds of groups 4, 5 and 6, but these 3 groups of bird were non-vaccinated controls. All birds were challenged at 8-week-old with virulent ND virus. ND antibody was measured at 5, 7, 8 and 11-week-old. The results revealed that among the vaccinated birds, birds which received food containing Phyllantus amarus Schum&Thonn. at the ration of 0.8 %, had significantly higher ND antibody than other groups at 7-week-old. Birds which received feed without adding Phyllantus amarus Schum&Thonn. had significantly lower ND antibody than other groups at 8-week-old. None of non-vaccinated controls had ND antibody. After challenged, mortality rate among the vaccinated groups was not significantly different. Mortality rate of the non-vaccinated controls were 100, 100 and 96.67 %, respectively.

Keyword: Phyllantus amarus Schum&Thonn., Performance, Newcastle disease, chicken, broiler